

Νέοι και σχέσεις

A ακούω-κατανοώ

1 Άκουσε τους διαλόγους και βρες σε ποια εικόνα αντιστοιχούν.

2 Ταίριαξε τα κείμενα που άκουσες με τις εικόνες.

- Η εικόνα **α** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **β** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **γ** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **δ** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **ε** ταιριάζει με το κείμενο ...
- Η εικόνα **στ** ταιριάζει με το κείμενο ...

Νέοι και σχέσεις

μιλάω

1 Δούλεψε σε ζευγάρια. Κάνε έναν διάλογο σύμφωνα με τα παρακάτω.

- Απαντάς στο τηλέφωνο.
- Χαιρετάς τον φίλο / τη φίλη σου και ρωτάς τι κάνει.
- Λες ότι είσαι ελεύθερος/η.
- Δέχεσαι την πρόσκληση και ρωτάς πού θέλει να πάτε.
- Συζητάς τις προτάσεις που κάνει ο φίλος / φίλη σου και επιλέγεις πού θέλεις να πας.
- Ζητάς από τον φίλο / τη φίλη σου να συναντηθείτε λίγο αργότερα.
- Ευχαριστείς τον φίλο / τη φίλη σου και κλείνεις το τηλέφωνο.

- Χαιρετάς τον φίλο / τη φίλη σου και λες ότι είσαι εσύ στο τηλέφωνο.
- Λες τι κάνεις και ρωτάς τον φίλο / τη φίλη σου τι θα κάνει απόψε.
- Προσκαλείς τον φίλο / τη φίλη σου για να βγείτε έξω.
- Προτείνεις διάφορες ιδέες.
- Συμφωνείς με την επιλογή του φίλου/ της φίλης σου και προτείνεις ώρα και τόπο συνάντησης.
- Δέχεσαι την πρόταση και κλείνεις το τηλέφωνο.

- Ποιος / ποια είναι ο καλύτερος φίλος / η καλύτερη φίλη σου; Τι σου αρέσει πιο πολύ σε αυτόν/ή;
- Τι σου αρέσει να κάνεις με τους φίλους σου όταν συναντιέστε;
- Κάθε πότε βλέπεις τους φίλους σου;

2 Δες το λεξιλόγιο.

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- η οικογενειακή σχέση, έχω καλές σχέσεις με..., τα πάω καλά με ...
- το χαρτζιλίκι, παίρνω χαρτζιλίκι
- ζητώ άδεια από τους γονείς, αυστηροί/επικριτές γονείς, μαλώνω με τους γονείς μου

Η ΦΙΛΙΑ

- η φιλική σχέση
- ο καλύτερός μου φίλος / η καλύτερή μου φίλη, κάνω φίλους
ο κολλητός μου / η κολλητή μου
- η παρέα, κάνω παρέα με ...

Ο ΕΡΩΤΑΣ/ Η ΑΓΑΠΗ

- μου αρέσει ο/η ...

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- ο συνομήλικος / η συνομήλικη
- ο συμμαθητής / η συμμαθήτρια
- ο έφηβος / η έφηβη / η εφηβεία
- είμαι καλός / κακός / μέτριος / άριστος μαθητής-τρια
- κάνω κοπάνα

1 ► Συμπλήρωσε τώρα τα κενά με τις λέξεις του λεξιλογίου.

- α. Ο πατέρας μου μου δίνει 15 ευρώ ... κάθε εβδομάδα.
- β. Η ... ξεκινά από τα 12 και είναι μια δύσκολη περίοδος για τους νέους.
- γ. Η ... μου φίλη είναι η Χαρά.
- δ. Ο αδερφός μου έκανε συνέχεια ... από το σχολείο και πήγαινε για ποδόσφαιρο.
- ε. Η Φωτεινή είναι ... μαθήτρια. Στα διαγωνίσματα παίρνει πάντα 20!
- στ. Οι γονείς μου δεν είναι πολύ Με αφήνουν και βλέπω ένα σήριαλ στην τηλεόραση μετά τις 9.00 (η ώρα) το βράδυ.
- ζ. Εγώ και ο Χρήστος είμαστε ... Είμαστε και οι δυο 15 χρονών.
- η. Ο πατέρας μου κάθε βδομάδα μου δίνει 50 ευρώ ... για να διασκεδάσω με τους φίλους μου.

2 ➤ Από πότε γνωρίζεις τον καλύτερο φίλο σου ή την καλύτερη φίλη σου;

πρόσεξε

γνωριζόμαστε **από...** (π.χ. το 2006)

γνωριζόμαστε **εδώ και ...** (π.χ. ένα χρόνο)

➤ Τι σημαίνει για σένα φίλος/η;

- βοήθεια στις δύσκολες στιγμές;
- εμπιστοσύνη;
- παρέα;

➤ Έχεις ερωτευτεί ποτέ;

➤ Τι σημαίνει για σένα «τέλειοι» γονείς;

- αυστηροί
- επιεικείς
- απαιτητικοί

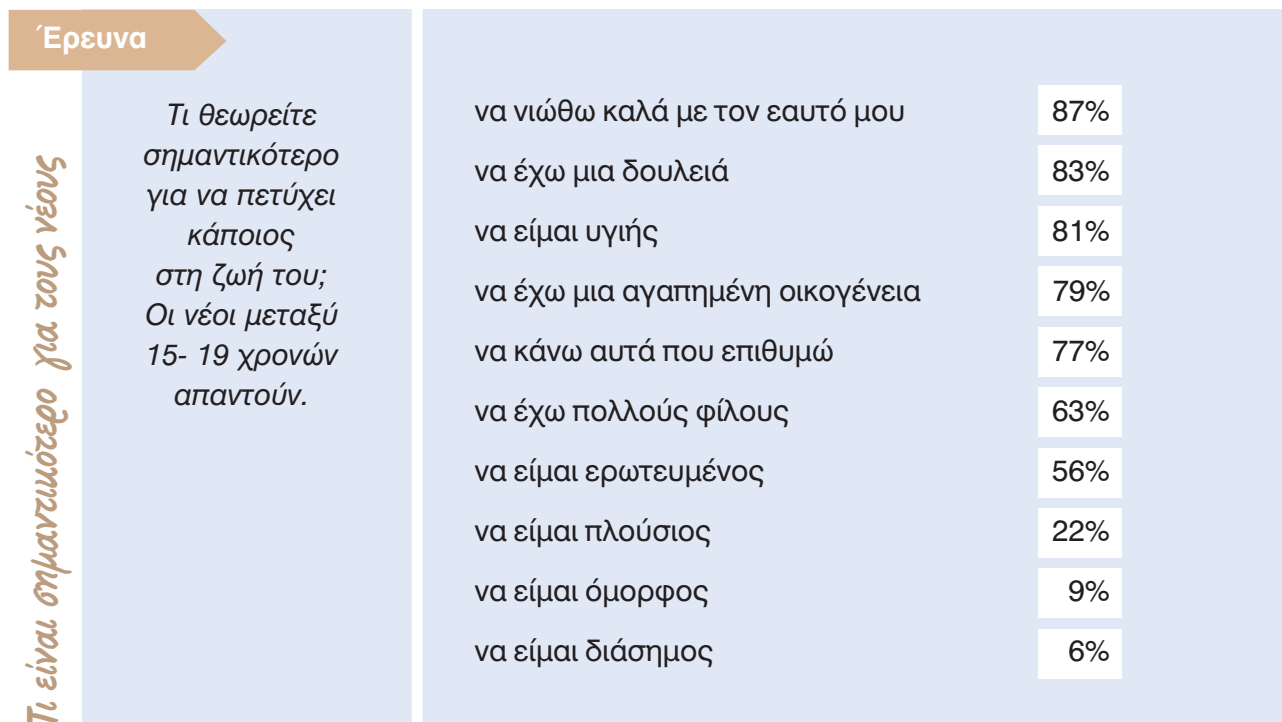
3 ➤ Μια φίλη σου σε προσκαλεί στη γιορτή της. Ο πατέρας σου είναι αυστηρός και δεν σ' αφήνει να πας. Φαντάσου τη συνομιλία που κάνεις μαζί του.

1 Κάνε το κουίζ και βρες τι τύπος φίλου είσαι. Σύγκρινε τα αποτελέσματα με αυτά των συμμαθητών σου.

2 Διάβασε την έρευνα.

1 ► Σύμφωνα με την έρευνα ποια είναι τα κριτήρια των νέων για να πετύχει κάποιος στη ζωή του;

- να είμαι μορφωμένος ...
- να βγαίνω έξω ...
- να έχω φίλους ...
- να εργάζομαι ...
- να κάνω ό,τι θέλω ...
- να κερδίζω αρκετά χρήματα ...
- να αγαπάω τον εαυτό μου ...
- να έχω μια οικογένεια αγαπημένη ...
- να μην εργάζομαι ...

2 ► Μια «αγαπημένη οικογένεια» είναι..

- χωρισμένη;
- ενωμένη;

3 Διάβασε το κείμενο.

Οι σημαντικότεροι παράγοντες για να κρατήσει μια φίλια

Πολύ σημαντικό ρόλο σε μια σχέση παίζει ο χρόνος. Μια φίλια δεν χτίζεται σε μία μέρα. Δώστε λοιπόν χρόνο σ' εσάς και τους φίλους σας να γνωρίσει ο ένας τον άλλον καλύτερα.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να περάσει ένα αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα όπου θα συναντιέστε με έναν άνθρωπο, μέχρι να μάθει ο ένας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του άλλου.

Πρέπει να γνωρίζετε ότι το να **σχολιάζετε** στον φίλο σας άλλους ανθρώπους πίσω από την πλάτη τους δεν είναι ό,τι καλύτερο, γιατί είναι πολύ πιθανό να σκεφτεί ότι θα υπάρξουν στιγμές που θα ακολουθείτε την ίδια **τακτική** και για εκείνον.

Μην φοβάστε να κάνετε **υποχωρήσεις**. Να γνωρίζετε ότι η φίλια πολλές φορές το απαιτεί κιόλας. Παρόλα αυτά, θέστε τα όριά σας. Αυτό σημαίνει ότι θα κάνετε υποχωρήσεις μονάχα εκεί που πρέπει, γιατί αλλιώς είναι πολύ πιθανό οι άλλοι να **εκμεταλλευτούν** την καλοσύνη σας.

Δύο από τα σημαντικότερα συστατικά της φιλίας είναι η ειλικρίνεια και η **ευθύτητα**. Δείξτε στους φίλους σας ακριβώς αυτό που είστε, για να σας **συμπεριφερθούν** και αυτοί με τον ανάλογο τρόπο. Το να **προσποιείστε** και να δείχνετε κάτι άλλο από αυτό που είστε θα κάνει πολύ κακό στη σχέση σας και θα σας μπλέξει σε **παρεξηγήσεις** και **απογοητεύσεις**.

Επίσης, όταν ο φίλος σας έχει κάνει κάτι που σας στεναχώρησε και δεν το περιμένατε από εκείνον, πρέπει να το συζητήσετε μαζί του και όχι να **απομακρυνθείτε** χωρίς καμία εξήγηση. Μην κρίνετε ποτέ χωρίς να έχετε ακούσει και την άλλη πλευρά.

Ακούστε τι έχουν να σας πουν οι φίλοι σας και μην συζητάτε μόνο ό,τι απασχολεί εσάς. Οι καλοί φίλοι είναι, πάνω απ' όλα, καλοί **ακροατές**.

Πείτε όμορφα λόγια στον φίλο σας. Όταν κάνει κάτι καλό, όταν φορά κάτι όμορφο, όταν λέει κάτι αστείο. Όλοι μας **χρειαζόμαστε** την **επιβεβαίωση** από τους ανθρώπους που αγαπάμε.

της Ελένης Γκαρβούνη, www.myworld.gr

1 ► Βρες αν είναι σωστές ή λάθος οι προτάσεις.

	ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ
α. Για να κρατήσει μια φίλια χρειάζεται χρόνος.	...
β. Πρέπει να σχολιάζετε στον φίλο σας άλλους ανθρώπους.	..
γ. Η φίλια χρειάζεται υποχωρήσεις για να κρατήσει.	...
δ. Δεν πρέπει να δείχνετε στους φίλους σας αυτό που είστε.	..
ε. Αν οι φίλοι σας σας στενοχωρούν, καλό είναι να απομακρύνεστε χωρίς εξηγήσεις.	...
στ. Οι κακοί φίλοι είναι καλοί ακροατές.	...
ζ. Να λέτε όμορφα λόγια στους φίλους σας γιατί το χρειάζονται.	..

2 ➤ Βρες τη σημασία των παρακάτω λέξεων και μετά συμπλήρωσε με αυτές τις προτάσεις.

σχολιάζω •
η τακτική •
η υποχώρηση •
η ειλικρίνεια •
προσποιούμαι •
η απογοήτευση •
ο ακροατής •

• η κίνηση προς τα πίσω, ο συμβιβασμός
• προσπαθώ να φανώ διαφορετικός απ' ό,τι είμαι
• ο τρόπος ενέργειας
• η απώλεια ελπίδας
• κρίνω κάποιον ή κάτι
• αυτός που ακούει κάτι
• η ευθύτητα

- α. Για μένα η ευγένεια και η ... παίζουν σημαντικό ρόλο στη φιλία.
β. Ο Χρήστος το μόνο που ξέρει να κάνει είναι να ... αρνητικά αυτά που κάνουν οι γύρω του.
γ. Όταν κάτι με απασχολεί, το λέω στους φίλους μου που είναι καλοί ...
δ. Μην είσαι τόσο εγωιστής! Κάνε μια ...
ε. Η ... μου ήταν μεγάλη όταν είδα τον φίλο μου με μια άλλη κοπέλα.
στ. Μην ... ότι τα ξέρεις όλα, ενώ δεν ξέρεις τίποτα!
ζ. Η ... που ακολουθείς δεν είναι σωστή και σύντομα θα το καταλάβεις.

3 ➤ Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις με τα ρήματα.

• εκμεταλλεύομαι • συμπεριφέρομαι • προσποιούμαι
• απομακρύνομαι • χρειάζομαι

- α. Κάθε φορά που σε ... είσαι δίπλα μου. Σ' ευχαριστώ!
β. Ο Δημήτρης ... περίεργα τώρα τελευταία. Δεν ξέρω τι έχει.
γ. Όταν δεν θέλω να πάω στο σχολείο ... την άρρωση.
δ. Κάθε φορά που την πλησιάζω αυτή ... χωρίς να μου δώσει εξηγήσεις.
ε. Ξέρει ότι την αγαπάω και το ...

➤ Τι σημαίνει για σένα ειλικρίνεια και ευθύτητα;
Ποια είναι τα επίθετα των ουσιαστικών αυτών;

4 ➤ Τα παρακάτω επίθετα χαρακτηρίζουν ένα άτομο. Βρες ποια από αυτά έχουν θετική, αρνητική ή ουδέτερη έννοια.

• απαιτητικός	• ειλικρινής	• εγωιστής	• γκρινιάρης	• ευθύς
• έξυπνος	• θαρραλέος	• συνεπής	• απαισιόδοξος	• επιδέξιος
• αγαπητός	• αστείος	• φιλικός	• φοβητσιάρης	• δραστήριος
• άδικος	• επιεικής	• ευγενικός	• αγενής	• οξύθυμος
• αγχώδης	• δειλός	• ζηλιάρης	• αδέξιος	• αισιόδοξος
• ευαίσθητος	• ντροπαλός	• ασυνεπής	• σοβαρός	• δίκαιος
• ευχάριστος	• αυθόρμητος	• ήρεμος	• γενναιόδωρος	• ενθουσιώδης

α	β	γ
θετική έννοια	ουδέτερη έννοια	αρνητική έννοια
...

➤ Βρες τα ουσιαστικά από τα οποία προέρχονται τα παραπάνω επίθετα.

Παράδειγμα: απαιτητικός ➡ **απαίτηση**

5 ➤ Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τα επίθετα.

• θαρραλέος	• ντροπαλός	• αγενής	• δραστήριος
• συνεπής	• ειλικρινής	• αισιόδοξος	• άδικος

- α.** Όταν του μιλάς κοκκινίζει. Είναι τόσο ...!
- β.** Ο Κώστας είναι πάντα ... Όταν έχουμε ραντεβού είναι πάντα στην ώρα του.
- γ.** Με βλέπει στον δρόμο και δεν λέει ούτε μια καλημέρα. Είναι πολύ ...
- δ.** Μου αρέσει να λέω πάντα την αλήθεια. Είμαι ...
- ε.** Μου μίλησε άσχημα χωρίς να φταίω. Είναι τόσο ...!
- στ.** Είσαι πολύ εργατικός και ... στη δουλειά σου και γι' αυτό θα πάρεις προαγωγή.
- ζ.** Καλό είναι να είσαι ... και να βλέπεις τη ζωή θετικά.
- η.** Πρέπει να κάνω μερικές εξετάσεις αλλά φοβάμαι τους γιατρούς. Μην φοβάσαι! Πρέπει να είσαι ...

➤ Περιγράψε έναν φίλο / μια φίλη σου χρησιμοποιώντας κάποια από τα παραπάνω επίθετα.

6 ➤ Συμπλήρωσε το κείμενο με τις κατάλληλες λέξεις από τον πίνακα στον κατάλληλο τύπο.

Φιλία

Είναι σημαντικό να έχει κάποιος ... φίλους. Πότε όμως είναι μια φιλία αληθινή και πότε είναι απλά και μόνο μια «παρέα», που σήμερα είναι, αύριο δε θα είναι;

Ο αληθινός φίλος είναι δίπλα σου, όχι μόνο στις εύκολες αλλά και στις ... στιγμές. Οι καλοί φίλοι είναι κοντά σου όταν τους ... Είναι ... μαζί σου ακόμη και αν διαφωνούν με τις επιλογές σου. Δεν είναι ... Ενδιαφέρονται για σένα και τα προβλήματά σου και δεν ... την αγάπη σου.

Αντίθετα, στην παρέα κάποιος ... διαφορετικά. Περνάει ευχάριστα και δεν ... όλα του τα μυστικά. Αρκεί ο άλλος να είναι ... και ... για να κάνει παρέα μαζί σου.

ειλικρινής
χρειάζομαι
φιλικός
συμπεριφέρομαι
μοιράζομαι
δύσκολος
ευγενικός
εκμεταλλεύομαι
αληθινός
εγωιστής

βλέπω-μαθαίνω

Τα επίθετα

Τα επίθετα

- όμορφος - όμορφη - όμορφο
όμορφοι - όμορφες - όμορφα
- ωραίος - ωραία - ωραίο
ωραίοι - ωραίες - ωραία
- γλυκός - γλυκιά - γλυκό
γλυκοί - γλυκές - γλυκά
- βαθύς - βαθιά - βαθύ
βαθιοί - βαθιές - βαθιά
- σταχτής - σταχτιά - σταχτί
σταχτιοί - σταχτιές - σταχτιά
- ζηλιάρης - ζηλιάρα - ζηλιάρικο
ζηλιάρηδες - ζηλιάρες - ζηλιάρικα

Καταλήξεις	
Ενικός Αριθμός	Πληθυντικός Αριθμός
-ος -η -ο	-οι -ες -α
-ος -α -ο	-οι -ες -α
-ός -ιά -ό	-οί -ές -ά
-ύς -ιά -ύ	-ιοί -ιές -ιά
-ής -ιά -ί	-ιοί -ιές -ιά
-ης -α -ικο	-ηδες-ες-ικα

πρόσεξε

Επίθετα σε -ής, -ής, -ές

- ο συνεχής - η συνεχής - το συνεχές

Ενικός	Όνομ. Γεν. Αιτ. Κλητ.	ο του τον συνεχή (ς)	η της τη συνεχής	το τους το συνεχές
Πληθυντικός	Όνομ. Γεν. Αιτ. Κλητ.	οι των τους συνεχείς	οι των τις συνεχείς	τα των τα συνεχή

Οι συζυγίες

1 Πρώτη συζυγία

	Ενεργητική φωνή	Παθητική φωνή
Ρήματα σε -ω	<p>δένω δένεις δένει δένουμε δένετε δένουν</p>	<p>δένομαι δένεσαι δένεται δενόμαστε δένεστε δένονται</p>

2 Δεύτερη συζυγία

	Ενεργητική φωνή	Παθητική φωνή
Ρήματα σε -ώ, -άς	<p>αγαπώ (-άω) αγαπάς αγαπά (-άει) αγαπούμε αγαπάτε αγαπούν</p>	<p>αγαπιέμαι αγαπιέσαι αγαπιέται αγαπιόμαστε αγαπιέστε αγαπιούνται</p>

	Ενεργητική φωνή	Παθητική φωνή
Ρήματα σε -ώ, -είς	<p>λυπώ λυπείς λυπεί λυπούμε λυπείτε λυπούν</p>	<p>λυπάμαι λυπάσαι λυπάται λυπόμαστε λυπάστε λυπούνται</p>

Ρήματα σε -ώ, -άς	<p>αγαπώ απαντώ βοηθώ καλώ διψώ ζητώ κολυμπώ κρατώ μελετώ μιλώ νικώ ξεχνώ</p>	<p>πίνω περνώ πετώ σταματώ συζητώ συναντώ τραγουδώ φιλώ φορώ χαιρετώ χαμογελώ χτυπώ</p>
--------------------------	---	---

Ρήματα σε -ώ, -είς	<p>αδιαφορώ απορώ αργώ αφαιρώ δημιουργώ διαρκώ επιθυμώ εξηγώ ζω θεωρώ καλώ κατηγορώ</p>	<p>κατοικώ μπορώ νοσταλγώ οδηγώ προσπαθώ προχωρώ τηλεφωνώ συγχωρώ τιμωρώ χρησιμοποιώ ωφελώ</p>
---------------------------	---	--